

Az ötödik huszezer lejes sorsolás 4-ik száma

VIII. évfolyam, 183. szám. Oradea—Nagyvárad.

Ára 5 lei

Vasárnap, 1926. augusztus 15.

Cenzurat.

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

KÉTSZÁZ SEBESÜLTJE VAN, HALOTTJA NINCS A CSEPELI ROBBANÁSNAK

Kisebb mérvű a szerencsétlenség, mint először gondolták
Sokan idegsokkot kaptak — Magyaránny segély-
akció gondoskodik a szerencsétlenül jártakról

— Az Estilap eredeti távirata —

A csepeli felrobbant lőpor-
aknak isteni szerencséjével nem
kivántak halálos áldozatot. A
pokoli katasztrófából egyetlen
vigasztaló momentum az a
tény, hogy halott nincs, s ami
csodálatos jelenség, a sebesü-
lések között is alig van olyan,
amely súlyosnak nevezhető. —
Mindez arra magyarázható,
hogy a felrobbant lőpor nem
volt megrekesztve és elég
könnyű elégségi feületet talált.
Különböző a 30.000 kilogrammu
puskapor egész Csepelt a leve-
gőbe röpti.

Az események folytatásáról
következő távirataink számol-
nak be:

A robbanások után egy árok-
ból előszedték azt a két őrt,
akik az utolsó percben vesz-
sapon jelezték a veszélyt. A
két ór félig már öntudatlanul
feküdt a rejtékhelyén, ahova
ijedelmükben elbújtak. Amikor
szóltak hozzájuk, egyik sem
felelt.

A két ór megnémult és
megsiketült.

A robbanás olyan menydör-
gésszerű erővel történt, hogy
Sopronig elhallatszott.

A soproni szőlészeti és
borászati iskola tanárai
csütörtökön este fél hét-
kor irtózatot robaht hal-
lottak, amely az intézet
ablakait erősen megrázta.

Megállapították, hogy a külö-
nös esetet a csepeli robbanás-
nak távolba verődő hullámai
idézték elő. Sopron légvonal-
ban 188 kilométerre van Cse-
peltől.

A budapesti mentőegyesület
igazgatóorvosa, dr. Kör-
mőczy Emil kijelentette,
hogy

a csepeli robbanásban töb-
ben üvegszilánkot kaptak
a szemükbe, ami nagy-
részt vakságot fog elő-
idézni. Az összes sérültek

száma legfeljebb kétszáz,
sokan idegsokkot kaptak.

A sebesülések egészen könnyű
természetűek, sok sebesült az
első segélynyújtás után saját
lábán ment haza. Így

tulajdonképpen 60 sebe-
sültről lehet csak szó, ha-
lott egy sincs.

A budapesti rendőrség a robbanás-
ról hivatalos jelentést adott ki,
megerősítik a tegnapi felhivatalos
jelentést, amelyben az áll, hogy
sem haláleset, sem súlyos se-
besülés nem történt.

A jelentés kiemeli a tüzoltóság, a
rendőrség, a műszaki csapatok ön-
feláldozó munkáját, bátorságát,
amelynek köszönhető, hogy a ka-
tasztrófa kisebbé vált. Vass mi-
niszter kijelentette, hogy a kor-
mány magyaránny segélyakciót fo-
ganatosít a szerencsétlenül jártak
és hajléktalanná váltak számára.

Goldis miniszter ajánlólevelével utazott Parlagi Lajos Bukarestbe

Lapunk más helyén beszámolunk
Tulbure György tanácselnök nyilatkozatáról a
színházi koncesszió ügyében.
Ugyancsak közöljük azt is,
hogy Parlagi Lajos elutazott
Goldis miniszterhez.

Parlagi Lajos dornavatrai
utazása ugylátszik, teljes
eredménnyel járt. Ugyanis
Dornavatráról a következő
táviratot küldötte Tulbure
György tanácselnöknek:

— Beszéltem a miniszter
urral, aki Crainic államtit-
kárhoz levelet intézett. A le-
velel együtt ma este érkezem
Bukarestbe.

A távirat ugyan a konces-
zióról nem tesz említést, de
a sorok közül olvasható, hogy
Goldis miniszter az államtit-
kárhoz küldött levelében felhatal-
mazást ad a koncesszió kiadására.

Parlagi ma este érkezik
vissza Bukarestbe. Holnap,

A csepeli ipartelepek kára a biz-
tosítások összegében megtérül. A
csepeli posztógyár beszünteti
8—10 napra a megromlás
miatt üzemét. A Weisz Manfréd-
gyár épületeit súlyosabban nem
romogtatta meg a robbanás s a gyár
ma zavartalanul megkezdte üze-
mét. Egyelőre a gyárba az alkalm-
mazottakat engedik be, a rendet
rendőrség tartja.

A robbanás közvetlen színhe-
lye félelmetes benyomást kelt
még mindig.

bár a romok egy részét már elta-
karították.

A vizsgálóbizottság kutatásai-
nak egyelőre konkrét eredménye
nincs. Még mindig az a nézet van
tulsúlyban, hogy vegyirobbanás
néven öngyújtás állott elő. Az épen
maradt négy lőporraktárt kötele-
sszerű óvatosságból vízzel el-
árasztják, hogy az újabb robbanás
veszélyét elhárítsák.

A kórházba szállított sebesültek
száma örvenedetesen javul.

vasárnap lévén már, nem tud
eljárni a miniszteriumban. Te-
hát legkésőbb hétfőn veszi át
a koncessziót, amellyel ked-
den délután tér vissza Nagy-
váradra.

A közlekedésügyi és a közmunka- ügyi miniszter Nagyváradon

Pénteken délután Aradról
Nagyváradra érkezett Va-
leanu közlekedésügyi mi-
niszter, a miniszterium két ma-
gasrangu tisztviselője kísére-
tében. A miniszter az estét
Filip alispán, Reu rendőr-
prefektus és Horváth Endre
szénátor társaságában töl-
tötte, majd korán pihenőre
tért. Szombat reggel a minisz-
ter Erdős Zsigmond gyár-

A lej 2.37

Mára meglepetésszerűen
némileg gyöngült a lej Zü-
richben két és fél ponttal. —
Valószínű, hogy csak átmeneti
lanyhulásról van szó.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 2:3750

BERLIN . . . 12320 PARIS 141250
NEW-YORK 51746 PRAGA 153150
LONDON . 2514— B. PEST . 72.25
BÉCS . . . 7320— MILANO 17—

Nagyváradai árfolyamok

Magyar korona	325 pénz	320 áru
Dollár	219—	220—
Cseh korona . .	649	652
Svájci frank . .	4255	4265
Osztrák shilling	31—	3125
Francia frank .	6—	620
Angol font . . .	1070	1075
Olasz lira . . .	725	735

Időjárás

ooo

Ma délben, mint valami égi
tüntetés, mint egy csoda,
mint valami varázslat, uszta
égen a nap tündökölt. Nem
kell megijedni azért. Ez csupán
illúzió. Távol van a valóságtól.
Nem kell ~~mi~~ vagy középkori
értelmet tulajdonítani neki. —
Majd délután, mire e sorok
napvilágot, akarom mondani
felhőket látnak, minden kide-
rül. Mit is beszélek; minden
beborul.

A Dorian-filmszínház műsora

Ma, szombaton utoljára
3, 5, 7 és 9 órák

A züllés torkában

Kalandofilm 8 felvonásban.

A főszerepben: Doris Kenyon.
FANAMET-FILM!

Holnap, vasárnap d. e. 11 órák
matiné 10 leies helyárral

ANATOL

Glória Swanson, Bebe Daniels,
Agnes Ayres és Wallace Reid.

DIADAL

Rod la Rocque, Várkonyi Mihály
és Leatrice Joy.

Holnap, vasárnap d. u. először

Varázskeringő

Strauss operettje 10 felvonásban.

A főszerepben: Mady Christians,
Xenia Desny, Willy Fritsch és
Jakob Tiedtke.

RENDES HELYÁRAK!

Mi újság?

* Goga belügyminiszter érdeklődött Rakovszky Iván állapota iránt. A kolozsvári Erzsébet szanatoriumban gyógyuló Rakovszky Iván magyar belügyminiszter állapota iránt rendkívül sokan érdeklődnek. A kezelőorvosai Steiner dr és Czako József professzorok határozottan megállapították, hogy Rakovszky Iván a gyógyulás útján tart és komplikációk miatt nem kell aggodni. Ma délelőtti a Karlsbadban üdülő Goga belügyminiszter érdeklődött Cosmutsa főorvos orvos után Rakovszky Iván gyógyulása iránt. A magyar belügyminiszter, orvosai véleménye szerint nyolc nap múlva már elhagyhatja a betegágyat.

* Könnyítések a Bukarestbe és Budapestre való utazásnál. A Nemzetközi Hálókocsi társulat nagyváradi ügynöksége (Hegedüs Hirlapiroda) közli, hogy augusztus 15-től fogva másodosztályú vasuti jeggyel is lehet hálókocsin utazni. — Közli még az ügynökség, hogy a Szent István-napi kedvezményeknél a Budapestre való utazáshoz nem kell igazolvány. Féláru vizummal és féláru vasuti jeggyel lehet ekkor Budapestre utazni.

* A ma esti Balla jubileumra jegyeket még lehet kapni a színház jobboldali pénztáránál, este pedig a rendes pénztárnál. Előadás kezdete fél kilenckor.

* Elengedi Magyarország a romániai utasok átutazó vizumát. Bécsből jelenti tudósítónk: A bécsi őszi vásár alkalmából Ausztria kérésére a magyar kormány a Románia felől érkező utasoknak elengedte a szabályszerű átutazó vizumot és úgy rendelkezett, hogy az átutazó utlevélét az országhatáron rövid úton láttamozzák. A cseh kormány az északra, különösen Németországból jövő utasoknak, teljesen elengedte az átutazási vizumot.

? Dr Caligari ?

* Orvosi kozmetikai rendelő.
Dr Jeremiás Aranka Bulv.
Reg. Ferdinánd 24. (Új plébánia-palota.)

**Dr Caligari szerepét
Werner Krauss
játsza.**

* A Royal zenekar új karmestere. Polisor Miklós, a brassói születésű kitűnő muzikus, aki Németországban végezte el a konzervatóriumot, a Royal zenekar új karmestere. Polisor Miklós és zenekara nemcsak a legdivatosabb zeneszámokat tudja, hanem a legkomolyabb klasszikus zenével is feltűnést kelt. Nagyvárad legelegánsabb publikuma sokszor ragadja spontán tapsra magát Polisor Miklós és szalonzenekara egy-egy száma után.

**A holdkóros szerepét
a Dr Caligari-filmben
Conrad Veidt játsza**

* Mához egy hétre munkás műkedvelők estélye. Aki mulatni akar, aki a mindennapi munka után egy mindent elfelejtető estélyen részt akar venni, az ott lesz a munkás műkedvelők folyó hó 21-én tartandó műsoros táncestélyén. A műsor olyan jó összeállítású, hogy bátran mondhatjuk: megfelel egy színházi előadásnak, amit a nagy szakértelemmel bíró András Ede rendez. Az összmunkás műkedvelő gárda és a rendezőség mindent elkövet, hogy a táncolni vágyó fiatalság, mint mindenkor, úgy most is a legnagyobb megelégedéssel távozzék 22-én reggel a Munkás Otthonból. Jegyek kaphatók a Munkás Otthonban.

**A leány szerepét
a Dr Caligari-filmben
Lil Dagover játsza**

* Cipésziparosok gyűlése. Felkérjük az Ipartestület kötelekebe tartozó összes cipésziparosokat, hogy f. hó 15-én, azaz vasárnap délelőtti 9 órák az Ipartestület helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésre teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Az Elnökség.

Dr Caligari

a legszenzációsabb, legjobb expresszionista film

Atlantic nyári mozgó

3, 5, 7 és 9 órák

Ma, szombaton először

BON JOUR PARIS!

az első revü Nagyváradon!

Mlle Mistinguette, a párisiak közkedvelt primadonnája, Sisters Dolly, a Tiller görliök etc. fellépte.

A műsor keretében fellépnek:

Jolanda Dragos, primaballerina és partnere Pater de Sarter, mindketten a román királyi Opera tagjai.

* A nyugdíjas közalkalmazottak segítő egyesülete megkezdte működését. Verner Kálmán, a nyugdíjasok segítő egyesületének elnöke felkéri az egyesületbe rendes tagokul beiratkozottakat, hogy augusztus havi tagdíjaik fejében, kézhez vett nyugdíjak 1 százalékát Kágyi Lajos pénztárnok urnál (I. C. Bratianu volt Szaniszló-utca 63. sz.) e hó végéig mulhatatlanul fizessék be. Azok pedig, kik az összetartozás érzetének hiánya, vagy más okból szándékaikat megváltoztatták, ezt ugyanott annál inkább jelentsék be, mert különben, mint fizető rendes tagokat fogják őket törzskönyvezni. Az egyesület a társadalmi minden jó és igaz ügyért lelkesülő egyéneihez oly kérelemmel járul, hogy legyenek szívesek az egyesületbe alapító vagy pártoló tagokul belépni. Alapító és pártoló tagokul belépni óhajtok szándékaikat Kágyi Lajos pénztárnok urnál jelenthetik be.

* Új eljárás a devizavásárlásnál. Tudomásul adjuk a bizományosoknak és engrosistáknak, hogy folyó évi aug. 3-ig be kell mutatni a Központi Deviza Ellenőrző Hivatalnak (Oficiul Central de Control al Devizelor), vagy azon hivatalnak, melynek körzetébe tartozik, az összes eredeti számlákat vámokmányokkal együtt, amelyek az importált árukra vonatkoznak és amelyekre az ő ügyfeleiktől a fizetést szintén devizában kapták meg. Oficiul de Control al devizelor Oradia (Központi Deviza Ellenőrző Hivatal.)

x A „Karger“-féle nyári vendéglőmet házi kezelésbe vettem át, elsőrendű konyha, saját termései boraim, állandó zenekar áll a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Tisztelettel Vicsay István tulajdonos.

x Használt hegedű- és zongoraiskolákat veszek és eladok, hurokat raktáron tartok, hegedűket javítunk. Minden iskola számára könyveket és írószereket tartunk. BODA papírzet Avram Iancu (Kosulh)-utca 16.

HIRDETMEY.

Özv. Biedermann Zsigmondné vagyonbukott csődtömeg áruja (női kész ruhák, ingek, férfi munkásingek, öltönyök, kendők és paplanok) augusztus 16-tól kezdve becsáron aluli kiadásra és eladásra kerül a Sas-passage alatti 125. számú üzlethelyiségben.

Dr Popoviciu Enea,
csődtömeggondnok.

Heyman szinkör

Ma bemutatja

Csikágói kékszakáll
és Malek Alaskában filmslágeret
Nevetni,
kacagni,

tombolni fog a jókedvtől

Vasárnap délelőtti nagy matiné

Ming Toy

Keleti dráma 7 felvonásban. Főszerepben: Constance Talmadge

Kovács Testvérek

nagyáruháza, Sas-passage

Férjhez

menete alkalmából
Kovács Testvérek

- 1 mtr mosott vászon ... 45 Lei
- 1 mtr batist-chiffon ... 64 Lei
- 1 mtr legfinomabb vászon csakis kelengyére ... 78 Lei
- 1 mtr alsólepedő vászon 150 cm széles ... 145 Lei
- 1 mtr paplanlepedő vászon 180 cm széles ... 182 Lei

Len- és cérnavászon
nagy választékban!

adunk

minden menyasszonynak
lehetőséget, hogy
menyasszonyi ruháját,
egyéb szövetszükségletét
nálunk mesésen olcsó
árak mellett beszerezhesse,
íme:

- 1 mtr tiszta gyapju vodl-
szövet, minden színben 245 Lei
- 1 mtr tiszta selyem ma-
rócen, minden színben 290 Lei
- 1 mtr tiszta selyem geor-
gette ... 420 Lei
- 1 mtr tiszta selyem crep
de chine, minden szín. 540 Lei
- 1 mtr japán selyem ... 620 Lei

És ekkor
még mindig marad
elég pénze, hogy

minden

paplan, ágyterítő, bútorszövet,
szőnyeg, függöny

garnitúra-szükségletét
nálunk fedezhesse:

- 1 drb paplan jó vattával 625 Lei
- 1 drb matrác jó afrikával 650 Lei
- 1 ággyarnitúra ... 1650 Lei
- 1 hatszemélyes étkező
damasztgarnitúra ... 750 Lei
- 1 hatszemélyes kávé
damasztgarnitúra ... 275 Lei

Igy látunk el mi
minden rendű és rangu

leányt!

mielőtt férjhez megy,
továbbá minden férfit és
nőt országosan ismert
olcsó áraink mellett az
összes divat-
és kelengyecikkkel

Kovács Testvérek

nagyáruháza, Sas-passage

Románia legolcsóbb
és legnagyobb divatháza

Tulbure György tanácselnök közbenjárt a kormánynál Parlagi koncessziója érdekében

Nyilatkozik bukaresti utjáról az Estilapnak és várja a hirt
a színházi engedély kiadásáról

— Saját tudósítónktól —

Tulbure György tanács-
elnök tegnap hazaérkezett
Bukarestből, ahol fontos kér-
dések elintézésében vett hat-
hatós részt. Az elnök a város
közvéleményének képviseleté-
ben igen komoly lépéseket tett
Parlagi Lajos színházi engedé-
lyének kiadása dolgában. Az
Estilap munkatársának ér-
dekesen nyilatkozott és kifej-
tette azt a meggyőződését,
hogy intervenciója sikerrel jár,
amit a város közönsége is
őszinte szívvvel remél.

— Mindenekelőtt le akarom
szögezni, hogy az utazásom fő-
célja egyenlőre fontos városi
ügy elintézése és ezek között
elsősorban a színházi kon-
cesszió kérdése volt. Bár részt
vettem a biharmegyei képvise-
lők küldöttségében, nem fedti
a tényeket azonban egyes ki-
sebségi lapoknak az az in-
formációja, hogy a közeli vá-
lasztás ügyében fontos szere-
pem lett volna. A küldöttség
politikai vonatkozású lépéseit
a párt elnöksége a prefektus
urral együttesen intézte. —
Jakob prefektus úr különben
ma délután érkezik haza és
valószínűleg kimerítő nyilatko-
zatot tesz erre vonatkozóan.

Vita a színházkérdésről

— A koncesszió ügyét ma-
gamra vállaltam. Mikor a ta-
nács Parlaginak adta a szin-
házat, tudatosan cselekedett
és az elhatározásával járó ne-
hézségekkel is számolt. Tud-
tuk, hogy odafent

Parlagi nagyon rossz
szinben van feltüntetve.

Az én kulturális és politikai
multamra támaszkodva és a
város művészi és kulturális
kérdését szem előtt tartva,
mégis biztam a sikerben. Par-
lagival együtt mentünk a kul-
tusztanácsba, ahol az
egyik illetékes tényezővel ta-
lálkoztam, azonnal meggyőző-
dtem arról, hogy Parlagit nem
jó szemmel látják és csodálko-
zásuknak adták kifejezést,
hogy a tanács választása reá
esett. Erre kifejtettem, hogy
először is Parlagi

nem az a veszedelmes
ember,

amilyennek lefestették.

— Felvilágosítottam az ille-
tékes tényezőket arról is, hogy
Parlagi Lajos mögött áll a szin-
észek egyetemes bizalma.
Közöltem továbbá, hogy ren-
delkezésére áll a Heyman
Szinkör is, tehát

román társulatok vendég-
játéka esetén a magyar

publikum érzékenységét
is kímélhetjük,

nem lesznek a magyar színé-
szek sem kitéve annak, hogy
a jövedelmük egy részét elve-
szítsék. Szóval rámutattam,
hogy a legnagyobb erkölcsi és
anyagi bonitást Parlagi nyuj-
totta. A magyar színtársulat
nívóját is biztosítja, ezenkívül
a diszletraktár, mely az ő tu-
lajdona, rendelkezésre áll. Így
a román társulatok is kedve-
zőbb kondíciók mellett ven-
dég szerepelhetnek. Szolgálatot
teszünk ezzel a román kulturá-
nak is. Különben ezuttal sem-
mivel sem csorbitottuk a ro-
mán színjátszás érdekeit, hi-
szen Parlagi ugyanoly feltéte-
lek mellett kapja a koncessziót,
mint akárki más.

— Az államtitkár úr, akivel
hosszasan beszélgettem, figye-
lemmel végighallgatott és a
magatartásából

azt vettem ki, hogy hono-
rálta az érveimet,

különösen, mikor azt is meg-
említettem, hogy Goga mi-
niszter úr szintén helyeselte a
tanács állásfoglalását. Tekin-
tetlen azonban arra, hogy az ál-
lamtitkár, az erdélyi kisebb-
ségi színházak ügyével ezideig
egyáltalán nem foglalkozott,
mivel az ügyet Goldis mi-
niszter úr magának tartotta
fenn.

az államtitkár nem tartot-
ta magát illetékesnek

a miniszter hozzájárulása nél-
kül a koncessziót kiadni.

— Ezt a hozzájárulást volt
olyan szíves és levél útján
kérte, amelyet a Dornavatrán
üldölő

kultuszminiszterhez inté-
zett.

A levelet Parlaginak adta át,
aki azt még aznap este magá-
val is vitte a miniszterhez.

Parlagi csütörtök este érkez-
hetett Dornavatrára. Pénteken
jelentkezett a miniszter urnál
és gondolom, hogy onnan még
este visszatért Bukarestbe. —
Nem hozza magával a kon-
cessziót, mert azt a miniszté-
riumban adják ki, de

meggyőződésem, hogy
Goldis miniszter utasítja
államtitkárát és beleegye-
zését adja, hogy Parlagi-
nak kiadják a koncessziót.

— Különben Parlagi meg-
ígérte, hogy Dornavatráról
távíratilag fog értesíteni és
hiszem, hogy mint a váradi
színház direktora fog vissza-
térni.

Válasz a Cuvantulnak

— Bukaresti időzésem alatt
alkalmam volt a Cuvantul
munkatársával beszélgetni, aki
nyilatkozatot kért tőlem. Ez
az interjú a Cuvantul holnapi
számában jelenik meg. Ezzel
az információval

a Parlagi ellenes bukaresti
hangulatot igyekeztem
csökkenteni.

Fölvilágosítottam a lap tudó-
sítóját, hogy Parlagi mellett
az egész város társadalmi
megmozdult és a személyéről
keringő irredecent izü hírek
alaptalan koholmányok.

— Más városi ügyeket is el-
intéztam többek között. Egyes
póthitelek kérdéséről és sikerült
módját ejteni, hogy az ujonnan
megvett Szelistye-száldobágyi
erdő árát a város részletekben
fizesse le.

Tisztviselő-lakások építésére kölcsönt kap Magyarország

Egy Bourbon-herceg közvetít

— Budapesti tudósítónk távirata —

Bourbon Lajos spanyol
királyi herceg egy nagy ameri-
kai pénzcsoport képviseleté-
ben tegnap délnél hosszabb
tanácskozást folytatott Vass
József dr magyar miniszterel-
nök-helyetessel, nagyobb-
szabású dollár-kölcsön tár-
gyában, amelyet az amerikai
pénzcsoport a magyar várme-
gyei kölcsön feltételeihez ha-
sonlóan bocsájtana a kormány
rendelkezésére.

A herceg hír szerint Buda-
pest után Bécs, Berlint és
Páris is felkeresi amerikai

tőke elhelyezése céljából.

A kölcsönt tisztviselőtelepek
építésére kellene fordítani.

Vass miniszter előbb Bud
János pénzügyminiszterrel tár-
gyal, azután ad választ a her-
cegi közvetítőnek.

A magyar kormány külön-
ben más külföldi tőkék Ma-
gyarországba való özönlésére
tekintettel, komolyan foglalko-
zik azzal a gondolattal, hogy
német mintára külön szervet
állít fel, mely ellenőrzi, hogy a
tőkéket produktív befektetés-
re fordítják-e?

Női és férfiruha szövetek leg-
szolidabb beszerzési forrása
Leitner Márton Rt.

Mivel a régi Franck-dobozunkat sokan
megrévésztesig utánozták; ezután a
dobozos Valódi Franckot
csakis ezen új csomagolásban szállítjuk

Vállaljuk a felelőséget azért, hogy az új
csomagolás az eddigi közkedvelt első-
rangú **Franck-kávé-pótlékot** tartalmazza.

HEINRICH FRANCK SÖHNE S. A. R. BUCUREȘTI - BRAȘOV.

Valódi VULKAN FIBRE és
bőrből készült ritikül, bőrön-
döket, kalapdobozt, aktatás-
kát gyári áron árusítunk

Cuza Voda (Szacsavay)-u. 19.
szám alatti gyárunkban 2610

Nagyváradi
Bőröndárú- és Táskagyár

A NAGYVÁRADI ESTILAP REGÉNYE

GRÓF KOHN

Írta: PAUL LANGENSCHIEDT

Mi történt eddig?

(Kohn Izidor egy német hercegség székvárosában, levő híres könyvkiadó cég fiatal főnöke, konzervatív felfogású apjának halála után beleveti magát a nagyvilági élet örömeibe. Egyszer meghívják a székváros arisztokráciája által rendezett jótékonyági estélyre, ahol Kohn Izidor egykori iskolatársa gróf Holm Alex vértesskapitány révén eléri régi titkos vágyát: megismerkedik arisztokratákkal, először az örökös pénzavarral küzdő báró Sternau főhadnaggyal, aztán Holm Tekla grófnővel és ennek nevelt lányával Dórával, akibe Izidor halálosan beleszeret s már arra gondol, hogy feleségül veszi. Sternau főhadnagy másnap villásreggelin van Izidornál, akinek hugába, a szép Rechába beleszeret s aki viszonzozza érzelmeit. Izidor ezalatt látogatást tesz Holm grófnőnél, ahol Dóra hidegen fogadja. — Az udvarnagy Dóra grófnő nagybátyja lent ül a bolt irodájában és Izidornak üzletet ajánl: adja ki a cég a hercegség husz kötetre terjedő történetét, amelyet ő, Holm gróf írt meg, Izidor rendkívül zavarban van, megfontolási időt kér, megbeszéli a dolgot öreg prokuristájával, Goldschmidtal, aki bebizonyítja, hogy ez az üzlet a cég bukását jelentené. Izidor levelet ír az udvarnagynak, akinek bejelenti, hogy hajlandó az üzletet megkötni, ha Dóra grófnőt feleségül hozzá adják. Erre a levélre nem kap választ. Tekla grófnő, Holm gróf udvarnagy és a hercegi udvar elkészte igyekeznek rábeszélni Dóra grófnőt, hogy fogadja el Kohn Izidor házassági ajánlatát, mert ez a házasság kisegíti a családot az anyagi zavaraiból. Dóra határozatlan: gondolkodik, mit tegyen. Elvonultatja maga előtt gyermekkorát, ifjúságát, szerelmét Trettach Hans Joachim főhadnagy iránt, akinek az afrikai gyarmati csapatokhoz való elutazása előtt megfontolatlanul odaadta magát. Dóra visszautasítja Kohn Izidort, a kérést. Tekla grófnő biztatására Izidor szívesen folytatja az ostromot Dóra grófnő ellen. Végre, mikor ketten magukra maradnak, Izidor megkéri Dóra kezét. Dóra enged és az eljegyzés megtörténik. Izidor most már készül a vallászszerére.)

(Folytatás.)

28

„Bocsánat... egy nagy kérésem van, gróf ur” dadogta. „Nem lenne szíves... nagy kitüntetés... keresztelémön... tanulak lenni?”
„Miért nem”, mormogta haragosan Alex gróf. „Nekem ugyan kismiska, hogy vén csodórt betörök vagy Magát keresztelem. Az igazság bizony nem hagy fel szokásával és Maga négy hét múlva megint a régi kis Kohn lesz. De egyet mégis megmondok Magának: én egyenruhában nem megyek!” És amikor meglátta Izidornak a csalódott arcát, így folytatta: „Nem kedvesem! Nincsenek előítéleteim, erre nézve megkérdézheti a város zsidó lányait. De a császár kabátja antiszemita.”

Eljött a nagy nap. Izidor mámorosan lépett ki a rövid szertartás után a templomból.

Nővére, Rechá, Angliából gratulált az eljegyzéshez. Először ő sem tudta megérteni a hirt. Egy pillá-

natig valami belenyilallott a szívébe, bármennyire mentes is volt az irigységtől. De aztán leült és levelet írt, amelyben Isten áldását kívánta livérének, méltóságos sógornőjétől pedig szeretetért.

Teltek-múltak a napok. Izidor elhatározta, hogy házának első emeletét üzletének bővítésére használja, lakásnak pedig megvette a székváros parknegyedében egy volt követ villáját.

Mesés kis otthon volt ez, méltó a tündérhez, aki urnójává kellett, hogy legyen; kertek közé illesztett ékszerdoboz; palma- és üveg-ház is volt a kertben.

Úgy volt, hogy a villát teljesen készen csak mint fiatalasszony fogja meglátni Dóra. Tekla grófnő uszott az örömben; két kézzel szórni a pénzt, ha nem is magának, csak unokahugának, elérni minden vágyát, amit korlátolt anyagi eszközökkel rendelkező asszony egész életén át szívében hordozott, — a legnagyobb boldogságként tünt fel előtte.

Izidor vele együtt vásárolta meg a menyasszonyi kepengét, saját költségére. Tekla grófnő belsőleg meg volt lepődve rajta. A drága csipkék, a ragyogó selymek, amiket Izidor Dórának vásárolt, ezekbe kerültek; a finom batist fehérnemű, amely éppen csak, hogy betakarja a testet s amelyet át lehet húzni egy gyűrűn, Tekla grófnő előtt hozzá nem illőnek tünt fel, ha a saját vastag, de erőnyes fehérneműjére gondolt. De amint Izidor égő szemmel, könyvedén rezekelő kézzel kavargatta ezeket a fehér és színes kincseket és rekedt hangon mindig újat, ismeretlent akart, — Tekla grófnő nem mert kifogást emelni.

Trettach megérkezett. Diszes gyarmati egyenruhájában, amelyet a legnagyobb kitüntetés ékesített, lejelentkezett a hercegnél, aztán elvégezte a szükséges látogatásokat. Amikor Tekla grófnőnél járt, a grófnőt nem találta otthon. Dóra pedig letagadtatta magát; szégyellte, hogy ilyen gyáva, de nem tehetett mást. Amikor Trettachnak a névjegyet kezében tartotta, terdei meginogtak. Lopva kilélekedett az ablakon, látta Trettachot a kocsiban ülni. Trettach le volt sülve, szikárabb volt, mint két év előtt, egyenes és büszke, de valami idegen, szenvedő vonás is volt az arcán.

Ezen az estén Dóra jéghidegen viselkedett főlegényével szemben.

Izidor lassanként bizonyos változáson ment át. Egyszer már az uralkodó herce is csodálkozó pillantással mérte végig, amint Izidor minden elfogódottság nélkül állt a kérdést és feleletet. Többé nem állt már el a lélekzete, ha a társaság egy tagja őt megszólította és neki felelnie kellett. Mennél többet forgolódott e körökben és mennél otthonosabbá lett, annál világosabban látta titkos örömeivel, hogy ezek is csak emberek, akiknek emberi gyöngéik vannak. Látta, hogy éppen ott fent a pénz, — mennél gyakrabban hiányzott, mennél fájdalmasabban leplezték hiányát az aranyujtások uniformisok és a pompázó rendszalagok alatt, — olyan döntő szerepet játszott, amely minden mást ki egyenlített és őt mindazokkal egyenrangúvá tette. Hogy ez csak látszólagos volt, hogy minden lépést, amit itten előre megtett, kör-

nyezetének gúnyolódásával és irigységével vásárolta meg, azt Izidor nem mondta magában, mert nem is érezte. És mennél gyakrabban vélte észrevenni, hogy jóléte minden ajtót megnyit előtte, annál mértéktelenebbül kezdte tulbecsülni eszközeit és hencsős beszélgetései során úgy dobálódzott a miliókkal, mintha pénzjegyekről lett volna szó. Egyre biztosabban érezte magát, egyre gyakrabban volt ő a szövivő a mulatságokon és egyesületi üléseken, — és ez a biztonság nemcsak olyan öntudattá fajult el, amelyet mindenki zsidó szemtelenségnek és arroganciának magyarázott, noha Izidor már meg volt keresztelve.

(Folytatjuk.)

MOZI

— A Dorian-filmszínházban ma, szombaton utoljára látható a „Züllés torkában” című 8 felvonásos kalandor film, melynek főszerepét Doris Kenyon alakítja. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órákor kezdődnek. Holnap vasárnap kezdelt 11 órákor, ma 10 leles helyárakkal. Szinre kerül Schnitzler regénye „Anatol” Glória Svanson, Bebe Daniels, Agnes Ayres, Wallace Reid-dal, és a „Dial” Rod la Rocque, Várkonyi Mihály és Leatrice Joy. Holnap kerül bemutatásra Strauss világhírű operettje „Varázs keringő”, a főszerepben Mady Cristians, Xenia Desny, Willy Fritsch és Jakob Tiedtke. Rendes helyárak!

— A NAC nemzetközi teniszversenye javára vasárnap délelőtti fél 11 órákor matiné lesz a Passage mozgósínházban. Szinre kerül a „Rabszolga királynő” című 8 felvonásos monumentális film a főszerepben Korda Mária és Adèle Millar, rendezte Kertész Mihály. 10 leles helyárak.

— Bonjour Paris! Ma vasárnap bemutatója az első nagyváradi revünek az Atlantic nyári mozgóban Mile Mistinguette rendezte és játsza a főszerepét ennek a gyönyörű kápráztató filmrevünek. Mile Mistinguette ma a legkedveltebb primadonnája Párisnak, aki igazi párisi temperamentummal, csodás toalettjeivel, valósággal extázisba hozza nézőit. Mellette a Sisters Dolly-k, a Tiller görögök és a többi mind, kik e revü szerepelnek, csodásat produkálnak. A műsor keretében fellépnek Jolanda Dragos primballerina és Peter de Sarters, mindketten a román királyi Opera tagjai.

Ha olcsóért akar

gyermekmellényt, pulóvert és kabátot beszerezni, keresse fel véltkötelezettség nélkül

KLEIN VILMOS
céget, Regele Ferdinand 3.

Juhász Gyulát is leépitették

ooo

Leépitették! Brrr! Sohasem éreztem fanyar ízét ennek a nyakatört ujmagyar szónak, ennek a rettenetesen jelentős Nachkriegs szónak, sohasem éreztem a sebző élet annyira, mint éppen most, amikor a költőről van szó.

A költő: Juhász Gyula, a legnagyobb magyar lírikusok egyike. Tíz egynehány esztendővel ezelőtt is gyönyörű reménye volt az irodalomnak, amikor itt ni, mellettünk pusztította — tillárom haj — a papirost. Drága barátunk már akkor sebes szárnyacsapásokkal rontott a Parnasszus felé, Anna verseit az egész ország ismerte és szerette, könyveit szétkapkodták. De istenem, sohasem volt szerencséje. A költő és a sorsharag. Nem elég, hogy nem ismerte a pénzt, nem is szívelte; de nem is volt bővében. Nappal a premontreiek gimnáziumában a magyar irodalmat tanította, este a redakcióban egy kicserélt ember jelentkezett. A komoly professzor átvedlett aranyos, vidám bohém s ha vad éjszakákön fulmináns lármával vertük fel a várost: Juhász Gyula és Dutka Ákos volt az, aki égő forradalmi lázzal tüntetett a rend ellen. Persze másnap kissé fáradt volt ilyenkor a tanár ur az osztályban.

— Mi az kérem? — riadt egyszer a hetedikben egy diákjára — Mit olvas a pad alatt? Micsoda számszámokat olvas kérem? Rögtön adja ide!

És a fiú lángvörösén adta át Juhász Gyula új verseskötönyvét. De megtörtént az is, hogy a felemelt gázsit nem akarta elfogadni.

— Minek az? A főpincérnek mindegy. Most csak száz koronát vesz ki a zsebemből, akkor százhuszat.

A pénzt, azt soha nem becsülte, de édes istenem a nagy költő már nem mai gyerek. Talán már gondolt rá, hogy nyugodt jólétet teremtsen magának. Letelepedett szülővárosában, a Tömörkények, Békefiék, Mórak fészkeiben Szegeden. Mint illik és mint Juhász Gyulához, multjához és művészetéhez illik a legkeményebb jégeső idején is maradt, aki volt, bátor, szabad, európai magyar költő. Ezt úgy mondják most: destruktív. Mint destruktív poétát szerződtette a pesti legitimista kurzus újság, a Magyarág. A Karlsta grófok lapja jól fizet, van miből. Van a lapnál ötven millió koronás havi gázi és van harminc milliós fizetés. Félreértések elkerülése végett Juhász Gyula egy hónapra való fizetése bizonyos versek és novellák ellenében 1, irván egy millió korona volt, amennyit a destruktív újságok a kifutó szolgának is szívesen kifizetnek.

De szent atyám, Juhász Gyula! Egy lírai költő! Bánja is ő, tudja is ő. Érdeklí is ő, hogy puffadt senkik vezérigazgatói jövedelmet fejenként ki a lapból, amikor neki alamizsnát dobnak. Dolgozott becsülettel a millió koronáért amíg... amíg egyszer csak Juhász Gyulát leépitették.

— Nagyon sajnáljuk — így szólt a szerkesztő ur levele — nagyon sajnáljuk, hogy becses működésére tovább nem reflektálhatunk s elsejével fizetését kénytelenek voltunk megszüntetni.

Különös. Miért kellett lefaragni a lázári összeget a milliárdos költővetésből? Ezt a kereszttejtényt is megfektették. Nemrég szegedi deputáció járt a Magyarág

szerkesztőségében Pesten. Ébredő küldöttség.

— Ötven előfizetőt hozunk a lapnak Szögedéből — mondották.

Ujjé, mi van nagyobb öröm egy kevés előfizetőjü újságnál? Ké-

rem, kérem méltóztassék, konyakot, szivart parancsolnak? Nem, az urak se konyakot se szivart nem parancsoltak. Csak egyellen feltelet dobta a szerkesztő asztalára:

Borzalmas vasuti katasztrófa München közelében

Tizenkét halott, huszonhét sebesült

— Az Estilap eredeti távirata —

Münchenből jelentik: Ma délután a regensburg-müncheni gyorsított személyvonat, amely reggel fél hét órákor robogott ki a müncheni pályaudvarról, hibás váltóállítás következtében a legenbachi pályaudvar előtt kisiklott. Az utasokkal telt vonat több személykocsija felfordult. Csupán a mozdony és az utána következő öt kocsi maradt sértetlenül, ezeknek a kerekéi mélyen a pályatest közepébe furódtak. Az utasokkal telt többi vagon részben a földre zuhant, részben tengelytörést szenvedett. Ugyszólván mindegyik súlyosabban meg rongálódott.

Három kocsi a rendkívül

erős lendület következtében többször is átfordult a tengelye körül.

Az első percben úgy látszott, mintha a vonaton élőlény nem utazott volna. A katasztrófa teljesen váratlanul érte még a vonat személyzetét is, amely csak percek múlva ocsudott magához a szerencsétlenség után. S csak akkor tört ki a pánik az utasok között.

Borzalmas pillanatok játszódtak le.

Véres és tántorgó alakok, föl ismerhetetlenül eltorzított arcu sebesültek jajveszékelték. — Mentésre sem gondolt senki.

— Juhász Gyulát, ezt a sötét destruktív emberi kapcsolják le és szállítjuk az árut...

És a költő, a nagy magyar költő címére expressz ajánlva küldték a felmondó levelet. Gyönyörű.

Mintha elvesztették volna az eszüket az emberek. Egy fiatal elegáns férfi nyerte vissza legelőször az öntudatát, aki tépett ruhájába is imponáló jelenség volt. A neve Knorr, a müncheni festőakadémia növendéke. Fiatal felesége a karjai között halt meg. Ő is könnyebb megsebesült. A mentési munkálatoknál hősies szerepe volt.

A romok között tizenkét halottat találtak és huszonhét sebesültet szállított a mentővonat Lagenbachba.

Münchenből jelenik: A bajor miniszterelnök a szerencsétlenség színhelyére utazott.

Horváth Árpádné,

a Katolikus Nőszövetség elnöknője nyilatkozik a szövetség programjáról

Véresen, vagy vértelenül, de csatátér a Ma látható világa. A háborúnak nincs vége azzal, hogy diplomaták és politikusok elintézik a népek sorsát, vagy a népek maguk veszik kezükbe jövőjük, életük intézését. Háboru folyik azután is, hogy a békeokmányokat a volt hadviselő felek kicserélték és ez a háboru nem népek harca népek ellen, országoké országok ellen, hanem az egyén küzd egyén ellen, önrendelkezési jogáért, legelőször csak pusztá, szinte vegetatív létért. Népek nagy háborúja után kiméletlenebb, elszántabb, élet-halálra menőbb az egyének létharca is, mint egyébkor. Halottak és sebesültek borítják ilyenkor is a harcmezőt, az élet óriási sikját és leépítés, nyomor, prostitúció, szublimát, veronál, folyók ellenállhatatlan sodra, gázcsap és saltomortale az emeletről — ezek az ultima ratiók, amelyek a bukott, az életharcban alulmaradt egyéneknek a megpróbáltatásokból való kiútját, mint lidércfény jelzik.

A szelekció elméletének ad absurdum-hívei, — gonoszul öntudatosak, vagy kényelmes emésztésükben önmagukra székepszist erőltetők — egyszóval azok, akik minden magasabb erkölcsi megfontoláson innen — még Ozirisz kerekének banális mondájából sem akarnak tanulni, könnyedén napirendre térnek a dolog felett; az ő elefántcsonttornyukig nem ér fel az élet-harcér sebesültjeinek jajgatása, még kevésbé érzik meg azoknak sokszor hangtalan, — mert szegénylős-fájdalmát. Fordítjuk hát pár percre figyelmünket azok felé, akik az emberi solidaritás isteni eszméjének megsejtésével a Ma létküzdelmének szörnyű csataterén irtalmas szívvel, kicsinyes előítéletek legázolásával, összeszedik a sebesülteket, bekötik sebeiket, vigasztalják őket, hi-

tet, új életet öntenek beléjük, mert így parancsolja ezt a legfelső törvény: a szeretetnek Örökkévalóságra kodifikált változhatatlan törvénye.

Erdélyben, amelynek felekezeti társadalmát ugyancsak megviseli az életküzdelem, a katolikus hívek serege eszmélt rá legöntudatosabban arra a veszélyre, amely az egész társadalmat nemzeti és felekezeti különbségre való tekintet nélkül — fenyegeti az egyén bukása, erkölcsi csődje révén. Katolikus népjóléti egyesületeknek, intézményeknek egész serege dicseri az erdélyi katolicizmus szellemi vezéreinek kezdeményező talentumát. Most pedig minden ilyen egyesületet és intézményt felül-mul a Katolikus Nőszövetség, amely két héttel ezelőtt alakult meg Aradon. E Nőszövetség, — amelynek hivatásáról, célkitűzéseiről a társadalom jóformán semmit sem tud, — nagyjából nem más, mint az emberszeretet hitétől átlelkészült asszonyok csapata, amely a mindennapi élet csataterének sebesültjeit téríti új életre, az élet megbántottjait vigasztalja. Ennek a Nőszövetségnek első elnökeül nagyváradi uriaszonyt: Horváth Árpádnét választotta meg a katolikus asszonyok tízezei képviselőinek jelenlétében Aradon megtartott közgyűlés.

Az Olasz egyik csendes utcáján előkelő uriházban kerestük fel Horváth Árpádnét, hogy az újonnan életrehívott Nőszövetség programjáról egyet-mást megtudjunk. Horváth Árpádné, aki nagyváradi komoly emberbaráti akciók élén is mindig az első szokott lenni, elegáns interieurben fogad. Régi, finom portrék a falon, antik butorok, amelyekről az abszolút izlés között felénk, puha szőnyegek és a holt tárgyak közt sok-sok friss virág és az uriaszony lekötözö,

nemes szívvelyes egyénisége.

— A Katolikus Nővédő felől jött érdeklődni? — kérdezi tisztaságú hangján, — ó, kell is, hogy a társadalom tudja, miről van itt szó. Belgiumban, Németországban, Franciaországban régiesen megvan ez és mindenütt mesés eredményeket érnek el. És itt Romániában a görög keleti román nők szintén pompásan meg vannak szervezve; akkor láttuk ezt igazán csodálattal, amikor Cantacuzino hercegnő Bukarestben vendéglátta az erdélyi különböző felekezetek nőegyleteit. Most aztán elérkezett az ideje, hogy a katolikus asszonyok is megalkossák szövetségüket.

(.)
— Hogy mi a célja a Nőszövetségnek? Elsősorban: a Románia területén levő katolikus nőmozgalmak egységes irányítása. Azután: hathatósan képviselni a női érdekeket a katolikus világnézeti, erkölcsi, szociális, gazdasági és jogi téren. Különben a Nőszövetségnek vannak szakosztályai, amelyek a hatalmas munkát felosztják maguk közt. Így van: hitéleti, szociális, szervező, ifjúsági szakosztály, amelyeknek elnevezése beszél magáért. Van továbbá munkásnői szakosztályunk, amelynek feladata az, hogy a szellemi és fizikai munkát végző nőket vallás-erkölcsi, kulturális és gazdasági érdekeik védelmében egyesítse. Van végül leányvédelmi szakosztályunk erkölcsi veszélyek ellen.

— (Gyakorlatilag miben nyilvánul meg a Szövetség munkája?)

— Tennivaló volna elég, csak győzzük! — feleli élénken Horváth Árpádné. — Hányszor előfordul például az, hogy kijön egy szegény asszony a kórházból, nincs egy falat kenyere, semmi támasza, dolgozni nem tud, még hozzá ilyenkor egyideig pihenni kellene. Pár

lejes gyorssegély nem jelent számára semmit. Nos, mi az ilyen nőket, akik a társadalom legszerencsétlenebb páriái közé tartoznak, üdülőhelyre küldjük és aztán munkát is juttatunk neki... Aztán itt vannak a bukott lányok a kórházban. Legtöbbjüket a körülmények juttatták a züllés útjára. Lehes tagjaink felkeresik a társadalomnak ezeket a bukottjait, akik néha könyörögnek: juttassunk nekik munkát, akkor szakítani fognak régi életükkel...

— Persze, persze, gyökerében kell a bajt elfojtani. Ezért missziós nővéreink a nagyobb városok pályaudvarán — úgy, amint az külföldön már kitűnően bevált — gondjukba veszik a faluról érkező tapasztalatlan lányokat és nem engedik a bűn karjaiba tévedni. És munkát, munkát akarnak adni nekik, mert ez az, ami távoltartja a bűnt!

Kis szünet után emelt, szilárd hangon folytatja Horváth Árpádné:

— Akiket a mi világnézetünkől egy világ választ el, még azoknak is velünk, kéz a kézben kell dolgozni ezen a téren. Hiszen vég-eredményben mi is az emberi lélek megmentését és az anyagi jólét biztosítását akarjuk. Mi szeretet útján kívánjuk e kettős célt elérni. A nő, az anya ilyen dolgok meg-értésében mindig kompetensebb mint a férfi.

A kis asztalról egy füzetet vesz elő:

— Aradon, az alakuló közgyűlésen — mondja nemes lelkesedéstől izzó hangon — Gyárfás Elemér szenátor írta körül legszebben a mi programunkat. Hallgassa csak:

Az egymásratoró faji sovínizmusoktól megriasztott erdélyi katolicizmusnak tehát vissza kell adnunk mindenekelőtt önbizalmát, hogy hinni tudjon újra a keresztény szeretetnek faji ellentéteket legyőző hatalmában, hogy ne huzódjék vissza megriadva a kuckóba, hanem lépjen ismét elő, tárja ki szeretettel karjait mindenfajú és nyelvű testvérei felé, mert a szeretet a legbiztosabb legyőzhetetlen páncél.

— Ugy-e bár — folytatja Horváth Árpádné — ez elég világosan megmondja, hogy társadalmi karitatív munka terén nem lehet vallási, vagy nemzeti különbség. Kár volt tehát annak idején Erdély egyik katolikus egyesületét támogatni azért, mert nem mindenben akart együtt menni más vallásuakkal. Utóvégre nekünk megvannak a magunk hittörvényei, amelyek alól nem vonhatjuk ki magunkat. Ellenben szorosan együtt működünk mindenféle felekezeti szociális egyesülettel, valahányszor közös érdekek megkívánják...

Csöngölnék. Kiss Margit lép be, a Nőszövetség titkára. Ez a fiatal szerény tanárő csodálatosan komoly tudományos felkészültséggel rendelkezik és emellett paratlanul tevékeny. Referálni jött. Így vége szakad a beszélgetésnek.

— Eddig körülbelül huszezer tagot képvisel a Nőszövetség, — fejezi be az intervjút Horváth Árpádné — de leszünk még többen is, hiszen a tagsági díj minimális. Az ősszel kezdjük meg az igazi munkát és akkor aztán komolyan számíthatunk a sajtó támogatására...

(E. I.)

Vásznak. chiffonok, damasztok, színes opál batiztok megbízható minőségekben **Leitner Márton** r.

SPORT

Holnap lesz a váradi futball-derby

Hogyan áll föl a NAC és a Törekvés?

Huszonnégy óra múlva, akár esik, akár fuj, lejátszák a NAC—Törekvés meccset, mely kétségtelenül a legnagyobb sport attrakciója a váradi publikumnak. A két táborban az izgalom és idegesség folyton nő és egy nappal a nagy meccs előtt a NAC és Törekvés fanatikus hível hihetetlen összegekben fogadnak csapatuk győzelmére. Hogy melyik csapat arat diadalt a másikon, azt igen nehéz volna eltalálni. Az erőviszonyok csaknem egyformák.

A tavaszi fordulóban 1:1 arányban eldöntetlen volt az eredmény, érthető tehát, hogy most mindkét csapat a győzelemért fog harcolni.

Az összeállításra vonatkozóan hivatalos kommunikét ugyan nem adtak ki, de megbízható értesülésünk szerint a csapatok így fognak felállni:

Törekvés: Máthé, Bartha, Székely, Gróh, Sternberg, Szilágyi, Csomag, Török, Róth, Zsiga, Plesch.

NAC: Ströck I., Markovics, Wittenberg, Guru, Körössi, Csillag, Répássy, Rónay, Szemere, Ströck Albi, Mónus.

Ez a felállítás tényleg a leg-

jobb tizenegy embert helyezi egymással szembe. A véd- és támadó sorok csaknem teljesen egyenrangúak. A két csatársor között is csupán apró árnyalatbeli differencia van, úgy, hogy a győzelemért megfeszített erővel és határtalan lelkesedéssel kell küzdeni.

A mérkőzés sima lebonyolítása érdekében már jóelőre figyelmeztettük a rendező egyeteket, hogy a mérkőzést legkésőbb 6 órakor kezdjék meg, mert különben a korán beálló sötétség miatt teljesen lerontják a mérkőzés nivóját.

○ **Amateur—Makkabea.** Holnap délelőtt 10 órakor az Amateur barátságos meccset játszik a Sport-téren a Makkabeával.

○ **Dr Morár Teofil** vezeti az MTK—Kinizsi meccset. Nagyváradi sportját újabb megkülönböztetett elismerés érte. A pesti MTK vasárnap Temesváron játszik a Kinizsivel s az országos bajnokság elnöksége dr Morár Teofil kérte fel a nemzetközi meccs levezetésére. Morár dr ma délután át is utazott Temesvárra.

Színház

Vasárnap délután: Peer Gynt.
Vasárnap este: Peer Gynt.

Vasárnap délután és este az eddig jegyhez nem jutók számára: Peer Gynt

Eredetileg három estére tervezték a Peer Gynt rendezői az előadások megtartását, de még a negyedik zsúfolt ház után is száz és száz embert kellett jegy nélkül elengedni. A nem lanyhuló érdeklődés miatt vasárnap délutánra és estére sikerült még egyszer összeverbuválni az alkalmi társulatot és a nagy zenekart.

Vasárnap délután és este: ez a két alkalom nyílik még, hogy mindenki megnézhesse a Peer Gyntöt, Ibsen hatalmas drámáját, melyet Grieg csodálatos zenéje kísér. **Jegyeket a színházi pénztár árúsít.** A délutáni előadás 3 órakor, az esti fél 9 órakor kezdődik.

Óriási mennyiségű

női kötött kabátok, mellények és puloverek érkeztek, meglepő 1525-1 olcsó árakban

Klein Vilmoshoz
Bul. Regele Ferdinand 3.

Nyári mosóárak sima és kockás pouplinok saison után mélyen lezállított árban **Leitner Márton** r.

A NAC nemzetközi tenniszversenye javára

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor

matiné

a Passage mozgósínházban

Színre kerül a

Rabszolga királynő

Monumentális film

10 leles helyérek

Heyman szinkör

Szombat: Csikágói kékszakál, — Malek Alaskában.

Vasárnap: Csikágói kékszakál, — Malek Alaskában.

— **Csikágói Kékszakáll** kerül ma bemutatóra a Heyman Szinkörben. A film színes felvételei, a gyönyörűen beállított Malek-szerelmek olyan frappáns hatással van, hogy a közönség egyik ámulatból a másikba esik. Tarka jelenetei arra való, hogy jókedvünk legyen, s mindent elieledjünk. Malek Alaskában, 2 felvonásos új film hatásaiban vetekszik a Csikágói Kékszakállal. Még csak ma, vasárnap és hétfőn kerül színre. Jön: „Bitor-sugár”.

Harisnya, csipke, szalag, férfi ing nagy választékban
SZENZSKI MIKLOSNAI
Saspassa

Augusztus 16-án nyílik meg

Andru Virgil

lőszer és csemege áruháza

I. C. Brătianu (Szaniszló)-utca 1. sz. alatt.

2919

A lei rohamos emelkedése áttal a következő árak lettek olcsóbbak
Egy kg. finom csokoládé 110 lei.

Kávé, tea, rum, kenyér, kocka, süveg, kristály cukor, édes nemes paprika, szalámi, emmentáli, trapista sajt, túró, vaj és szardínia, mazsola, mogoró és mandula.

Finom üdítő nyári cukorkák kilója 52, 60, 70 lei
Töltött selgem 70 lei
Valódi málnaszörp olcsó árért.

Tunk massa kilója 150-160 lei

Aszódi Sas-palota.

2872

Vegyileg tisztít 24 óra alatt!!

BORGOS

legrégibb vegytisztító üzlete

Bazár épület, Színházzal szemben!
Alkalmi vasalások azonnal

2850

Viktória

butorraktár

Vlahuta (Szent János)-u. 2.

Székek, asztalok, hálósobák, garnitúrák, előszoba- és állófogasok gyári áron. Nagy választék, kedvező fizetési feltételek mellett.

2890

Hajlított butorok javítását szakszerűen vállalom.

Budapesti utamról hazatérve, angol és francia női divat-szalonomat megnyitottam. A legkényesebb ízléseknek megfelelően és jutányos árban készítek.

Özvegy Atlaszné
Delavrancea (Ritoók Zs.)-u. 33-a

UJ!

3 nap alatt fest, tisztít „Kristály” kelemefestő,

vegytisztító és gőzmosóda, Oradea, Piața Unirii 16 sz. (Holdas templom mellett) — Tisztviselőknek és munkásoknak árkedvezmény 2751

Mi ujság?

Dr Grósz Menyhért jubileuma

Negyven esztendeje múlt tegnap, hogy dr Grósz Menyhért megkezdte orvosi gyakorlatát Nagyváradon. Finom izléssel háritott el minden külsőséges diszt, amivel egy új nevezetes forduló ünneplése a társadalom részéről járna, s a maga számára azzal tette emlékeztetéssé karrierjének ezt az állomását, hogy 20.000 leit adott emberbaráti célokra.

Ezzel, mint aki jól végezte dolgát, napirendre is tért a kérdéssről. Nekünk azonban meg kell állapítanunk, hogy egy nagyon érdekes és nagyon értékes pálya kanyarodója ez a jubileum, nem megálló stációja, csak kanyarulata, mert Grósz Menyhért munkás élete szép őszén fiatalos lendülettel és tudásának mindenmapos gyarapításával végzime orvosi hivatását. A város közéletének igen kiváló, s érdeme szerint megbecsült vezetője volt Grósz Menyhért, évtizedeken át, a Várady Zsigmondok és Berkovics Ferenc korában társadalmi szerepét a fórumon és a sajtóban nem nélkülözheték. Mint mesterségének szerelmest, bizonyára minden közéleti dekorumnál jobban megörvendeztette, amikor hosszú küzdelem után megalapíthatta a diszpanzert, a tüdőbetegek első, modern rendelő intézetét. Ennek az intézménynek szentelte főleg a hasznos munkásságát s a tuberkulózis tanulmányozása kötötte le leginkább orvosi működésében.

Életének ezen a csöndes ünnepén bizonyára kedves üdvözlőket int most feléje a várad közönség.

* **Beiratkozások a Zsidó Lyceumba.** A nyilvánossági joggal működő nagyvárad Zsidó Lyceumba beiratkozni szándékozókat az igazgatóság a következőkben tájékoztatja a tudnivalókról: 1. A beiratások szeptember 8-ig tartanak. A felvételtől folyamodni kell minden tanulónak, folyamodvány-blanketta az iskola portájánál kapható. A folyamodványhoz melléklendő első osztályos, vagy idegenből jött tanulók kérvényénél iskolai, születési és ujjraolási bizonyítvány. 2. Felvételi javító és pótvizsgálatok szeptember 10—15 között, az 5-ik osztályra jogosító felvételi vizsgálatok szeptember 20—25 között lesznek. A tanítás szeptember 26-án veszi kezdetét. Az igazgatóság figyelmezteti a szülőket, hogy az egyenruha, egyensapka és karszám viselése feltétlenül és kivétel nélkül minden módon kötelező.

Galac is érdeklődik az angol kölcsön iránt

Mr. Gihl és társai több száz millió kölcsönajánlata, amely egyelőre csak opció alakjában van meg, a többi városok érdeklődését is felkeltette. Tegnap fejeződött be a kolozsvári polgármester tárgyalása az angol pénzcsoport megbízottaival, ma aztán Galac városa érdeklődött távirati uton a polgármesteri hivataltól, hogy nem lehetne-e szintén

egy nagyobb font-kölcsönhöz jutnia? Amennyiben Mr. Gihl és társai még Nagyváradon tartózkodnának, abban az esetben Galac polgármestere és a pénzügyi tanácsos ideutaznak.

A polgármesteri hivatal nyomban válaszolt a táviratra, jelezve, hogy a kölcsön felajánlói még itten tartózkodnak.

Megalakul a német és francia nehézipar trösztje

Párisból jelentik: A német-francia, belga és luxemburgi nehézipar képviselőinek tegnapi tanácskozása a reggeli lapok szerint biztató lefolyású volt. A konferencián, amelyet a Comitée des Forges helyiségeiben tartottak, német részről Thyssen, Klotzbach, Poensgen és Gerwin vettek részt.

A Matin arról értesül, hogy a

francia és német nehézipar képviselői között még ma létrejön a megállapodás és még e hét folyamán

aláírják az európai kontinentális vasúti tröszt szerződését.

A kartelszerződés csak akkor fog életbelépni, ha az érdekelt kormányok ahhoz valamennyien hozzájárultak.

A vilnai színészek újból fellépnek Váradon

Épizódok a vándorművészek életéből

Kedves, színes csoport vont magára a figyelmet péntek délután a pályaudvaron. Az aradi gyorsvonathoz csatolt külön kocsiból ugráltak le gyors egymásutánban nők, férfiak, csupa ismerős, a nyáron ittjárt vilnai színtársulat művésztárgyai, élükön Mazo igazgatóval és nevével, a bájos Orleska asszonnyal, aki néhány mestéri alkításával belopta magát a várad közönség szívébe.

A drága művészemberek arcáról mély szomorúság tükröződött vissza; még mindig elvesztett társnőjük, Laresch asszony tragikus elmúlásának hatása alatt állnak. Aradról jöttek, Mármaroszigetre kell menniük, a vonatuk félóra múlva indul. A publikum szeretetének megnyilvánulása azonban más elhatározásra bírja őket, nem utaznak azonnal, a délutánt Váradon töltik, ahonnan éjszaka mennek tovább.

Pár perc alatt a kávéház terraszán ül együtt a kis társaság és kiről is beszélnek, ha nem elhunyt társnőjükről, Laresch asszonyról.

— Tíz esztendeje voltunk együtt — kezdi Mazo igazgató — és egyike volt Laresch a vilnai társulat megalakítójának. Igazi művészlélek, egész élete a színpad volt. A magánéletben kopott ruhája, félretaposott cipője asszony, a színpadon királynő. Harminchárom szerepe volt, mindegyikre más és más ruhája cipője a zsebkendője. A színpadon kívül mi sem érdekelt az életben. Mikor halálosan megbetegedett, az aradi szanatóriumba vittük, ott panaszkodott, hogy hálóingje sincsen. Hamarosan vettünk neki. És most, mikor a hagyatékát feltároztuk, láttuk, hogy az egyik szerepéhez használt, finom selyem hálóing szépen öszszehajlítva fekszik ruhái közt.

— Nem csoda, hogy az egész társulat még mindig lesújtva áll a gyászos eset miatt. Hiszen tíz esztendeje bolyongunk szerte a világba, jobban, rosszban és ő az első halottunk. A legjobb kolléga,

sokáig pótolhatatlan művésztársaság, a társulatnak valóságos anyja volt.

— Aradon, ahol eltemettük, soha sem játszott és mégis az aradi közönség olyan megható részvétéről tett tanúságot, amire el sem voltunk készülve. Az aradi színtársulat díszszínhelyet adományozott számára, egy aradi ur a temetés után tekintélyes összeget gyűjtött össze arra a célra, hogy az összeg kamataiból halálának minden évfordulóján friss virággal ültessék be a sírhantját. Monumentális síremléket állított nekik e hó 26-án. Az aradi művész és íróvilág impozáns gyászünnepélyt rendezett a múlt héten a síremlék javára. Az előadást apoteózis zárta be: a színpad háttérében Laresch asszony életnagyságu képe gyászleplel leborítva, a színpadon pedig nyolc segédszínész az elhunyt maszkjában, leghíresebb szerepeit elevenítette meg, Beethoven gyászindulójának hangjai mellett.

A beszélgetés alatt a kis társulat női tagjai könnyező szemekkel egy-egy emléket elevenítenek fel Laresch asszonyról. Sokáig mély hallgatás ül az asztal körötti emberek lelkeire. Aztán vidámabb témákra kerül a sor. A kis vándortársulat kóbor életének egy-egy derűs epizódja mosolygottatja meg a hallgatót.

— A külön vasuti kocsinknak van egy kedves, fiatal őrzője, Iliesnek hívják, román gyerek. — A leghűségesebb szolgáló, a társulat személfénye. Iliesnek, a múlt hónap 12-én volt a születésnapja, szegény Laresch Judit már betegesen feküdt, aki sejtette közeli szomorú végét. A vonatunk éppen uton volt Kolozsvárról utaztunk Dévára. Iliesnek szép születésnap ünnepélyt rendeztünk a vonaton, a társulat minden tagja valami kedves ajándékot vásárolt számára, a tárgyak a kupé folyosóján levő kis asztalkán voltak kirakva. Rögtönzött bankettet rendeztünk a mozgó vonaton, az első felköszöntőt Bulov

mondta az akkor még beteg Laresch Judit egészségére, aztán férfiak-nők gratuláltak Iliesnek. Valami megható familiáris örömmel volt az Ilies születésnapja, amelynek hevében még azok is, akik haragban voltak egymással — istenem-uram színészeknél ez nem ritkaság — csókokkal borultak egymás nyakába...

Természetesen ennek a társulásgának egyre nagyobb hallgatósága van. Látható örömmel üdvözlők a vilnaiakat és többen határozottan kérik őket, hogy néhány esti vendégszereplésre térjenek vissza Váradra. Az óhaj mind határozottabb formában nyilvánul meg, a társulat tagjai összenéznek és Mazo igazgató már hajlandónak is mutatkozik egy újabb várad vendégszereplésre.

Az elhatározás komoly formát ölt és a kedves vilnaiak a jövő héten, új repertoárral és a Dybukkal visszatérnek Váradra és valószínűleg a városi színházban fognak fellépni.

Várad közönsége minden biznnyal örömmel fogja viszontlátni a rövid idő alatt megkedvelt vilnai művészeket, az új modern színjátszás lelkes előfutárait... (—)

Bon jour Paris-

nak, az első revünek Nagyváradon ma van a bemutatója az ATLANTIC nyári mozgóban

Bukaresi zárak

(déli 12 órakor)

BUDAPEST	31'10
BÉCS	31'20
PÁRIS	6'03
LONDON	10'70
ZÜRICH	42'60
MILANO	7'25
NEW-YORK	220—
PRÁGA	650

Szabónók és szabók figyelmébe!

Oriási nagy választékban megérkeztek a legújabb őszi és téli kabát-divatlapok a Hegedüs Hirlapirodába. A következő című lapok kaphatók:

Costumes Manteaux	250.—	Lei
Le Tailleur Pratiqúe	220.—	"
Confection Moderne	160.—	"
Paris Confection	150.—	"
Le Tailleur Moderne	330.—	"
Manteaux et Costumes	140.—	"
London Styles	260.—	"
The Coming Season	350.—	"
Costumes et Manteaux	220.—	"
Le Tailleur de luxe	340.—	"
Le Tailleur Classique	275.—	"

A legszebb kilátás az Adriai-tengerre Abbáziában az Elena-penzióból nyílik

x Türedüriak Magyar kézimunka ujság legújabb augusztusi száma megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szóig 40 lei. Egy szó 4 lei, vastag betű 8 lei. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lei. Allást keresőknek 50% engedmény.

LEVELEZÉS

PARIS. Levél ma nem érkezett. W. Y. 19-én, csütörtökön d. u. gyorsal indul egyedül és szombaton délután érkezik oda. Ugyanúgy utazik, mint te mentél, G-nek szólj, nem együtt mennek, mert állandóan változtatták tervüket és J-nek fontos, hogy szombaton legyen ott. Mindenki jól. Sokszor csókoltunk. 174

„BARNA” jelégére levele van. 172

LEGSZEBB nyári női divat kelméket mélyen leszállított árban árusít Mária királyné (Bémer) téren Kertész Reclam női divatruház. 174

LAKÁS

ELCSEBELNEM központban kettőszobás lakásomat, ugyancsak központban háromszobás modern lakással. Értekezés 12-2-ig és este 7 órától. Nádor, Cuza Voda (Szacsavay) utca 29. 149

URI gyermektelen házaspár villamos mentén, 2 szoba, fürdőszoba, konyha, kamrával bíró lakást keres évi 24 ezer lei alapbér és 20 ezer lei lelépéssel. Cim dr Váradi ügyvéd Parcul Traian 12. 167

KÖZPONTBAN ötszobás lakás és kétszoba irodának kiadó. Bővebbet Zoltán Károly ügyvédnél. 167

BUTOROZOTT szoba egy vagy két személy részére azonnalra kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál. 166

BUTOROZATLAN két szobát, konyhával keresek. Cimeket a Hegedűs Hirlapirodába. 159

UTAZÓKAT magánfelek felkeresésére keres fényképnagyító vállalat. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 160

KÖZPONTI butorozott szobákat tudok azonnalra. Háromszobás, kétszobás lakásokat. Kétszobás lakás lelépés nélkül. Ingatlan közvetítés Balázsnénál, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. Telefon 815. 164

ALKALMAZÁS

KISEGITŐ szakácsnét esetleg bejárót keresek. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 160

JÓ családból való izraelita leány elmenne házezelőnőnek. uri családhoz, a háztartás minden ágában jártas, leveleket „Vidékre is” jelige alatt a kiadóba. 122

WIR suchen deutsches Fräulein mit Büropraxis, flotte Rechnerin. Offerte mit Angabe der bisherigen Tätigkeit und Gehaltsansprüche unter „Tüchtig” an Hegedűs Hirlapiroda. 135

FONCIERA biztosító román nemzetiségű perfect román-magyar gyakornokot keres. Mindkét nyelvi ajánlatok Rimanóczy-utca 2. sz. alatti irodába személyesen adandók be. 99

KISASSZONY, perfect román, német, magyar gépiro állást keres. Cimet Hegedűs Hirlapirodába kér. 175

VENDEGLŐ iparral foglalkozókkal közöljük, hogy az iparistület és a volt Gambrinus fényesen berendezett éttermeit, sörcsarnok részére bérbeadni óhajtuk, tökével rendelkező, megbízható, szak-képzett egyéneknek. Czeli Frigyes és Fiai, dr Czeli Vilmos csoport, Astra (Gillányi) utca 5. 173

PERFECT német-magyar vagy német-román gyors- és gépiroót keresek azonnalra. Dr Bock ügyvéd, Vulcan József (Nagy Sándor) utca 17. 168

KISEGITŐ szobalányt vagy bejáró takarítónőt keresek. Cim Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 6. Házmester. 167

JÓL főző minden es éves bizonyítvánnyal két tagú családhoz felvétetik. Balázsné, Pável-utca 7. szám. 161

SZOPTATÓ dadának ajánlkozom, Mátyás Ilonka, Aurel Vlaicu (Vámház) utca 29. 162

Grand Cirkusz Zoologic

Plaza Mihai Viteazul (Nagy piac-tér)

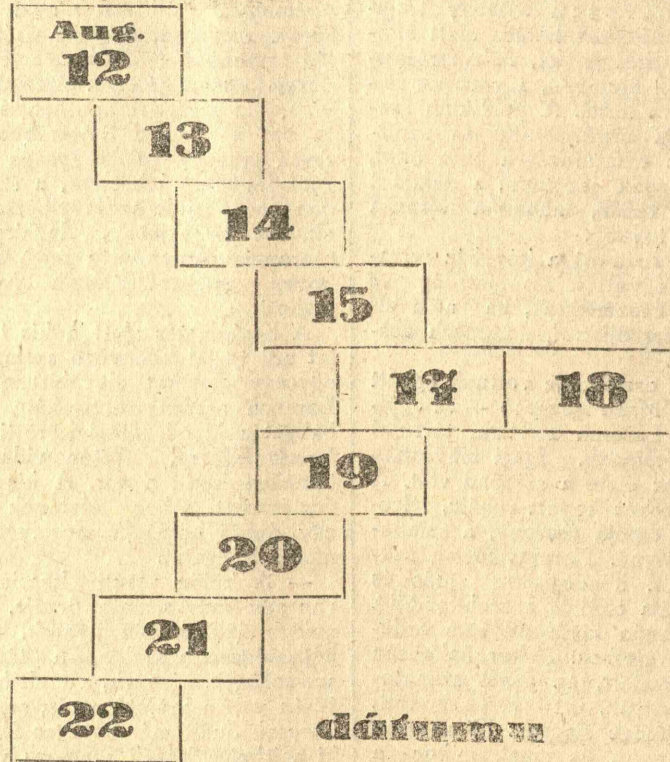
hatalmas megnyitó előadás

itt még nem látott rendkívüli műsorral. Elsőrangú világhírű művészek, jockey lovasok, akrobaták, bohócok stb. Előadás kezdete este 9 órakor.

Szombath és vasárnap délután 4 órakor nagy családi maliné

Péntár d. e. 12-1, d. u. 5 órától kezdve.

Okvetlen vegye meg az

Nagyvárad Estilap-okat, hogy részt vehessen az aug. 25-i 20000 leies sorsoláson

Ellátás

IZLETES kosztot kihordásra is adok. Victoriei (Kolozsvári) utca 13. uj ház. 107

INGATLAN

185 holdas birtok a szalontai határban október 1-től kiadó. Értekezhetni Topsál és Társa, Lázár György-utca 20. (v. Uri-u. 56.) 170

ELADÓ ház Holbán tábornok (Széles) utcán, 2 szoba, konyha lakás, üzlethelyiség, 24 óra alatt átadó, még két kis lakás is van. Topsál és Társa, Lázár György-utca 20. (v. Uri-u. 56.) szám. 2766

ADÁS-VÉTEL

D. K. W. motorbicikli lerakat, részletre is kapható. Velocitas garage, Ciorogariu püspök (Uri) utca 14. 177

ÜZLETHELYISÉG forgalmas helyen bármilyen üzletnek alkalmas esetleg fűszerüzlet berendezéssel kiadó. Topsál és Társa, Lázár György-utca 20. (v. Uri-u. 56.) 2766

„FORD” luxus autó, keveset használt részletre is eladó. Ciorogariu (Uri) utca 14. Velocitas garage. 176

SILSKIN női bunda jó állapotban, Densusienu (Jókai) utca 10. eladó. 42

BÉLA kert terméssel eladó. Értekezhetni Avram Jancu (Kossuth) utca 4. Grósz Béla. 170

UNDERWOOD, alig használt írógép sürgősen eladó. Dr Bock ügyvédnél, Vulcan József (Nagy Sándor) utca 17. 169

Pénzkölcsön

PÉNZKÖLCSÖN betáblázással bármilyen biztosítékra akármilyen kevés összegtől mindenkor azonnal kapható. Irodába, Pável-utca 17. 171

KÜLÖNFÉLÉK

MONDAIN táncokból külön órákat adok, házhöz megyek gramofonnal. Cimeket a Hegedűs Hirlapirodába kérek. 12

FEHÉRNEMŰ azsurozást és stoppolást vállalkoz. Victoriei (Kolozsvári) utca 110. 17

SÜRGŐSEN társat keresek 25 ezer leivel, közreműködés nélkül. Avram Jancu (Kossuth) utcai dohánytőzsdébe. 16

ÖRÖKBE adnám 2 gyermekem 5 éves kislány és 7 éves fiú, szép és egészségesek. Értekezni Ferdinánd király (Rákóczi) ut 18. házában. Béresné. 16

Fa- és kőszén

szükségletét a legutányosabb árban beszerezheti

„SYLVANIA”

tűzifa- és széntelepnel

Horia (Báthory) utca 26.

Telefon: 708. 2921

Ruhákat Gallérok

fest, tiszt legszebben mos, vasal

Szabó László

Take Ionescu (Körös)-utca 1.

Fiók: Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand

Dr Bárdos József

óra- és ékszerjavító műhely

Nicolae Zsiga (Lukács Gy.)-u 7.

FIGYELEM!

Kefe- és ecsetár

mivel saját gyártmányaim, nálam szerkeszthető be legolcsóbban Stern S.

Endre festék, kefe üzlete Str. Nicolae

Iorga (Zöldfa-utca) 10. 2409

A legdivatosabb

női kalapokat készíti

SZÁNTAY

Rimanóczy-utca 5. sz. alatt

Fest, Tiszt

2 nap alatt

Malinovecsán

a Sas alatt

Mos, 2779 Vasal

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.